

Külmand inimese liikmed, — käed, jalad, nina, kõr-
wad ja muud liikmed on väga aprad ja võivad õl-
faste katki minna, separest peab teda väga tasa ja ette-
vaatlikult kandma; parem on ta riided katki leigata kui
mahakiskuda.

Teda peab jahtunud tuppa wiima, aga mitte ku-
nagi soja tuppa.

Aga kõige parem on ta seljast riided ära võtta,
teda kaelani wanni ehk suurte toobrisse külma wee sisse
panna, kättega teda õeruda ja järe ära võtta, mis ta
naha peale wälja tuleb. Kui pole mitte wet, siis peab
teda lumega ehk külma wee sees märjaks tehtud linaga
finni katma. Mittu kord on juhtunud, et inimesed, keda
on leitud tee peal külmast surnud olewad, tulid jälle
elusse, kui neid koguniste sügawate lume angedes sisse
maeti, et külm nende juure ei pääsnud.

Kui ihu affab ära sulama ja nõrgaks minema, siis
peab teda püüdma ingama panna.

Ingama võib seda wiisi panna: surnut pannakse
kummuli maha ja midagi asja ta peale otse alla, et ta
suu ja nina võiks lahti olla; pärast seda peab tasa tema

selga waotama, tasa külje peale pöörma ja filmapill jälle
kummuli lastma. Nenda peab teda ligi wiisteistkümmend
korda minutis ümber pöörma. Kui weel ei aita, siis
võib ka ta rindu lõetsuga ehk suuga ühe toru läbi õhku
sisse aiada. Selle juures peab ta nina ja nattude ta
kurku kõrvalt finni pidama, et õhk mitte ninast wälja ei
tuleks ehk mitte sügi kõrisse ei läheks. Kui on juba
natuke õhku sisse aetud, siis peab rindu mõlemilt poolt
waotama ja kõhtu alt üles poole õeruma, et õhk jälle
wälja tuleks.

Kui ihu affab sojaks saama ja inimene ingama,
siis aga võib teda kuivaks pühkida ja woodi panna.

Sel ajal, kui püütakse surnud ingama panna, võib
ka kord korralt tema nina alla aifewad piritust panna
ehk sinepi piritust, ehk katki õerunud rõigast.

Kui aige võib juba midagi kurgust alla lasta, siis
võib talle kõige esite külma wet jua anda, aga wiimati,
kui juba weri käima affab, võib talle ka teisi lergid so-
jaks tegewid joogi asju anda, ni kui teewesi wiinaga ja
muid nisugusid. Enne seda on ka aigele külma wet soo-